

Досвід впровадження реформ у Кіровоградській області. Дошкільна освіта

1. Виклад проблеми /формулювання основного завдання

Мережа дошкільних навчальних закладів 2010 року не повною мірою задовольняла освітні потреби населення. Із 528 дошкільних навчальних закладів, розміщених на території області, функціонувало лише 457 закладів. У зв'язку з цим, виникла гостра потреба відновлення функціонування дошкільних закладів.

Показник охоплення дітей дошкільною освітою по області у січні 2010 року становив лише 57 %, що на 18 % нижче ніж було визначено Кабінетом Міністрів України (від 2 квітня 2008 року № 16426/1/1-08). У сільській місцевості показник охоплення дітей дошкільною освітою у середньому становить 34 %.

Існує проблема перевантаження груп дошкільних закладів дітьми. Так, на початок 2010 року в області налічувалося 174 заклади, у яких чисельність дітей перевищувала наповнюваність, із них 75 закладів розміщені у сільській місцевості. Особливо гострою ця проблема є у містах обласного значення. У середньому на 100 місць у міських дошкільних навчальних закладах чисельність дітей складала 115 осіб (у 2005 році цей показник складав 108 осіб). На черзі для влаштування до дошкільних навчальних закладів перебувало понад 1200 дітей. Таким чином, створення умов для здобуття дошкільної освіти дітьми відповідного віку є соціальною проблемою, для розв'язання якої необхідна координація зусиль центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Для реалізації права кожної дитини на доступність і безоплатність дошкільної освіти, повноцінний фізичний, інтелектуальний, моральний, естетичний і соціальний її розвиток, формування передумов навчальної діяльності слід вирішити наступні завдання:

створення умов для здобуття дітьми п'ятирічного віку обов'язкової дошкільної освіти;

збільшення кількості дошкільних навчальних закладів, що функціонують;

збільшення кількості навчально-виховних комплексів “Загальноосвітній навчальний заклад-дошкільний навчальний заклад”, “Дошкільний навчальний заклад-загальноосвітній навчальний заклад” у населених пунктах зі складною демографічною ситуацією;

збереження та зміцнення здоров'я дітей;

поліпшення матеріально-технічної бази навчальних закладів;

створення банку даних дітей дошкільного віку з визначенням форм здобуття дітьми дошкільної освіти;

формування громадської думки щодо цінності суспільного дошкільного виховання.

2. Цілі реформи на середньострокову перспективу

Реформування системи дошкільної освіти області забезпечить збільшення кількості дітей, охоплених дошкільною освітою, посилення соціального захисту дітей дошкільного віку, соціалізацію освітнього процесу, модернізацію матеріально-технічної бази навчальних закладів, підвищення рівня науково-методичного забезпечення педагогічних працівників.

3. Принципи і механізми реформи

В основу реформування дошкільної освіти покладено принцип підвищення доступності соціальних послуг.

Механізм реформування дошкільної освіти передбачений обласною цільовою програмою розвитку дошкільної освіти на 2011 – 2015 роки, затвердженою Кіровоградською обласною радою (рішення від 27 жовтня 2010 року № 971). Реалізація заходів програми забезпечить збільшення показника охоплення дітей дошкільною освітою до 75 % дітей дошкільного віку та 100 % дітей 5-6-ти років, зменшення кількості дошкільних навчальних закладів, що не функціонують на 7 %, збільшення місць у діючих навчальних закладах на 3 %, зменшення рівня захворюваності дітей на 4 %.

Заходами зазначеної програми передбачено збільшення кількості ДНЗ, що функціонують, на 37 одиниць, створення 33-х навчально-виховних комплексів “школа-дошкільний навчальний заклад” у населених пунктах зі складною демографічною ситуацією.

На виконання заходів зазначеної програми протягом січня-липня 2011 року відновлено роботу чотирьох дошкільних навчальних закладів (Паліївського ДНЗ Маловисківського району, ДНЗ № 3 „Сонечко” м.Новомиргород, Світлопільського та Попельнастівського ДНЗ Олександрійського району). У с.Семидуби Голованівського району відкрито ДНЗ з однією різновіковою групою. У селах зі складною демографічною ситуацією Берестяги, Мощене, Соломія Гайворонського району, Тишківка Новомиргородського району, Долинська Олександрійського району загальноосвітні навчальні заклади (далі – ЗНЗ) реорганізовані у навчально-виховні комплекси (далі – НВК) „ЗНЗ – ДНЗ”. Завдяки вищезазначеним заходам показник охоплення дітей п’ятирічного віку дошкільною освітою в області зріс до 99,7 %, що на 15,3 % більше, ніж у 2010 році.

4. Необхідні кроки / рекомендації

Розроблення та прийняття районних, міських програм розвитку дошкільної освіти на 2011-2015 роки з урахуванням завдань обласної програми розвитку дошкільної освіти на 2011 – 2015 роки.

5. Необхідні ресурси

Реалізація заходів програм здійснюється за рахунок коштів місцевих бюджетів у межах загальних обсягів асигнувань, передбачених на відповідний рік головним розпорядникам коштів, які визначені виконавцями заходів програми. Прогнозований обсяг коштів, що планується залучити до фінансування заходів Програми за рахунок зазначених джерел фінансування передбачається у сумі 54929,3 тис. грн., з них 150 тис. грн. – кошти обласного бюджету, 54779,3 тис. грн. – кошти бюджетів районів і міст обласного значення.